

GASILEC

Glasilo Gasilske zajednice dravske banovine

Letnik
XL

V Ljubljani, dne 20. maja 1936

Štev.
5

Izhaja vsak mesec. Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din
V »Zajednici« zdržene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno

Vsebina:

	Stran
Vesti starešinstva gasilske zveze kraljevine Jugoslavije	49
Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino	50
Brizgač	51
Gasilstvo in »Samopomoč«	52
Začasni predpis za organizacijo in delovanje samaritanskih odsekov pri prostovoljnih gasilskih četah	54
Dopisi	59

Gasilske čete, pozor!

Nov izum!

Preden si nabavite **obveze za cevi**, Vas vljudno vabimo, da naročite **1 komad za poizkušnjo**. — **Cena: 10 cm dolga obveza Din 18.—, 20 cm dolga Din 24.—**
Pri večjem odjemu primeren popust!

Kregar & Fajdiga
tehnične in elektrotehnične potrebščine

K a m n i k

Založil odbor »Gasilske zajednice za Dravsko banovino«. Odgovorni urednik Jože Turk
Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj)

Izhaja mesečno. — Letna naročnina Din 30.—.

»Jugoslavija« splošna zavarovalna družba

Posluje po vsej Jugoslaviji.

Ustanovljena leta 1913. - Delniška glavnica znaša nad 3,000.000 dinarjev v zlatu.

Ravnateljstvo za dravsko banovino v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja; 2. življenjska zavarovanja; 3. nezgodna in jamstvena zavarovanja; 4. zavarovanja proti škodam zaradi tatinskega vloma; 5. transportna zavarovanja; 6. zavarovanja proti škodam zaradi razbitja stekla; 7. avtomobilna zavarovanja. ♦ Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franco-Hongroise“ ves njihov kupčijski obstoj v naši državi. Najnižje tarife. Takojšnja plačila škod. Po naredbi ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ ženitvene kavcije za častnike.

Pisarna: Tyrševa cesta št. 15 ♦ Telefon št. 2571

Gasilske čete, pozor!

Nabavite si najcenejše opasače za moštvo in starešine pri direktnem producentu. Vzorec ustresa vsem predpisom in je odobren od Vatrogasnega saveza Kraljevine Jugoslavije v Beogradu pod br. 1114 s dne 7. maja 1935 ter registriran pod br. 29 v Savezni pisarni. — Ob večjem odjemu popust!

»Indus« TOVARNA USNJA IN USNJENIH IZDELKOV
družba z o. z. Ljubljana, Sv. Petra c. 72

KRZNARSTVO IN IZDELOVANJE SLUŽBENIH ČEPIC

MARTIN OREHOVC

CELJE, Gosposka ulica 14

Gasilci, kupujte samo prvovrstno izdelane gasilske čepice
Velika zaloga čepic, naramnic in vseh gasilskih potrebščin
Prosim, v primeru potrebe nikakor ne prezrite moje tvrdke

Vsak zaveden Slovenec

zavaruje edinole pri naši domači

Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani

požar, vlom, steklo, zvonove, jamstvo, nezgode, življenje in v »Karitas«-oddelku: posmrtnino, doto in starostno preskrbo

Centrala: V Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 19. — Lastna palača.
Telefon šte. 2521 in 2522.

Podružnica: V Celju, palača Ljudske posojilnice.

Glavno zastopstvo: V Mariboru, Loška ulica šte. 10. — V Novem mestu, Ljudska posojilnica.

Krajevni zaslopniki v vseh farah.

Vesti starešinstva gasilske zveze kraljevine Jugoslavije

Iz XXXVI. seje starešinstva »Vatrogasnega Saveza Jugoslavije«, ki je bila dne 17. in 18. aprila 1936 v Beogradu.

Odlikovanja. Po daljši diskusiji se odloči starešinstvo za odličja, ki jih ima v smislu zakona o vatrogasni službi pravico podeljevati. Sprejme se tudi ponudba glede nabave potrebnih diplom.

Pragmatika za uslužbence gasilskih ustanov. Za prihodnjo sejo je treba pripraviti osnutek za pragmatiko in ga staviti po predhodnjem študiju po članih starešinstva na dnevni red prihodnje seje.

Budžet saveza. Starešinstvo je budžet, kakor ga je izdelala pisarna, nekoliko spremenilo. Predloži ga savezni upravi v dokončno sklepanje.

Kongres in proslava v Zagrebu Starešinstvo se porazgovori o podrobnostih kongresa, na katerega bo vabljeno predvsem slovansko in nam prijateljsko gasilstvo. Določi se tudi znesek, ki ga rabi zveza za pogostitev oficijelnih gostov. Natančnejša navodila izda zveza in bratska zajednica Savske banovine.

Revizija zaključka o trajanju budžetskega leta v gasilskih ustanovah. Po kratki debati sklene starešinstvo predlagati zvezni upravi, naj revidira svoj sklep glede budžetiranja gasilskih ustanov in da bodi za budžetiranje mero-dajno le koledarsko leto. S tem sklepom se bo ustreglo želji večine gasilskih ustanov, ki so prosile za spremembo zadevnega sklepa.

Tolmačenje, kdo more biti izvoljen v upravo gasilske župe in zajednice. Gasilska zveza je izdala svoječasno tolmačenje, da se lahko voli le take gasilce, ki jih je nižja edinica delegirala na skupščine višje edinice. Ker nasprotuje to tolmačenje §§ 39. in 53. gasilskega zakona in je tako tolmačenje otežkočilo izbiro odborov, je starešinstvo spremenilo to tolmačenje ter odločilo, da se v uprave žup, zajednic ali zveze more voliti vsakega izvršujočega člana in naj si bo katerekoli gasilske čete ali pa funkcionarja gasilske edinice v kolikor je izbran iz vrst gasilstva brez ozira na to ali je delegat nižje edinice na skupščini višje ustanove. V upravo gasilskih ustanov pa se ne more voliti delegatov vojnih, upravnih ali samoupravnih oblasti. To tolmačenje je bilo zaključeno na podlagi §§ 20., 23., 39. in 53. zakona o organizaciji gasilstva.

Vprašanje izdajanja zveznega glasila. Z ozirom na dopis ministrstva za telesno vzgojo naroda in stavljen predlog se konstatira: V kraljevini Jugoslaviji izhajata dva gasilska lista in to »Vatrogasni Vjesnik« v Križevcih in »Gasilec« v Ljubljani. V Novem Sadu se pripravlja izdaja gasilskega lista, ki se bo tiskal v cirilici. Po temeljiti debati sklene starešinstvo, da za sedaj ne bo izdalo svojega službenega glasila, temveč bo zveza podprla gmotno

vse tri liste z obvezo, da vsi trije listi na prvih straneh tiskajo brez vsakega komentarja službeni del zveze, v katerem se bodo objavljali komunikaciji in razpisi zveze.

Iz V. seje uprave gasilske zveze Kraljevine Jugoslavije, ki je bila v dneh 28. in 29. aprila 1936. I v Beogradu.

Pretnes »Vežbovnika«. Po dolgi in temeljiti razpravi se vrne vežbovnik tehničnemu odseku, ki ga ima v zmislu danih navodil predelati in čimprej predložiti v dokončno redakcijo zvezni upravi.

Poročilo revizijskega odbora o pregledu blagajniškega poslovanja. Od zvezne uprave določen revizijski odbor je pregledal vse poslovanje ter podal temeljito poročilo, ki se je vzelo z zahvalo na znanje.

Predložitev budžeta za leto 1936./37. Z majhnimi izpremembami se je sprejel budžet, kakor ga je predložilo starešinstvo zveze.

Poročilo o vršitvi jugoslovenskega in vseslovenskega gasilskega kongresa v Zagrebu. Uprava je odobrila vse korake starešinstva v zadevi priprav kongresa, ki bo meseca avgusta v Zagrebu.

Napisi na gasilskih zastavah. Soglasno sklene zvezna uprava, da se spremeni svoječasni sklep, da mora biti napis na gasilskih zastavah le v srbohrvatskem jeziku ter se sklene, da so napisi lahko v cirilici ali latinici ter v srbohrvatskem ali slovenskem jeziku, samo zmisel napisa:

»Z vero v Boga
za kralja in domovino!«

se ne sme spremeniti.

Zahvala zastopnikom ministrstev in saveza mest. Za vestno in naklonjeno sodelovanje zastopnikov ministrstev in delegata zveze mest v starešinstvu in upravi zveze, se jim izreče prisrčna zahvala ter se o tem obvesti pristojna ministrstva.

Poslovno leto. Uprava potrdi sklep starešinstva, da bodi v bodoče poslovno leto koledarsko leto.

Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino

Gasilska zajednica Dravske banovine opozarja vse župne in četne uprave, da je izdala v letošnjem letu že tri tiskane okrožnice, s katerimi olajšuje delo župam. Te okrožnice naj četne kakor tudi župne uprave skrbno čuvajo v posebnih ovitkih. V svrhu lažjega poslovanja se bo zajednica v bodoče sklicevala vedno le na tekočo številko okrožnice. Župni starešine naj pri revizijah pazijo tudi na to, če hranijo čete vse okrožnice, in če tudi točno izvršujejo vsa navodila in predpise, ki jih okrožnice navajajo.

Brizgač

(Konec.)

Za direktni napad ognja z vodo mora uvaževati brizgač naslednja pravila tako v interesu celotne gasilne akcije kakor tudi zaradi lastne varnosti.

1. Napad na ogenj se mora izvršiti:

- a) iz neposredne bližine na žarišče požara;
- b) od spodaj navzgor;
- c) s tem, da napadeno ognjišče tako dolgo obliva, dokler ni do celapogášeno.

2. Stopnice, nosilce, stebre, sploh vse dele, na katerih slonijo deli hiše, moramo prvenstveno varovati, prav tako vrata in okna, ki vodijo v prostore, katerih ogenj še ni zajel.

3. Vse, kar bi moglo še zaprtemu ognju dovesti več hrane, zraka, se mora opustiti, zlasti se ne smejo odpreti vrata, okna, strešne line in slično. Brizgač sme odpreti vrata ali okno šele tedaj, ko se je prepričal, da ima v svoji cevni liniji dovolj močan curek, da z njim uspešno lahko napade žarišče.

4. Brizganje v plamen in dim je brezplodno, curek mora zadeti naravnost v žarišče. V velika žarišča brizgaj le s curkom močne brizgalne, z velikim ustnikom in prav od blizu.

5. Brizgač se mora navaditi na pravilno uporabo vode. Ne več vode rabiti, kakor je neobhodno potrebno, gasiti, ne da bi povzročil na objektu vsled preobilice vode večjo škodo — teh osnovnih pravil se mora mož z ročnikom vedno zavedati. Pri tem je velike vrednosti ročnik z zaporo, ako zna mož prav ravnati. S takim ročnikom je plezalec neodvisen od relejske službe, oziroma javljanja in signalov.

6. Brizgaču mora biti vedno pri roki pomočnik ali namestnik.

7. Brizgač mora biti vedno v zvezi z brizgalno in cevnim moštvo; vedno si mora ohraniti prosto pot za morebitni umik, zlasti zato, da v primeru zrušenja ali če bi se veter obrnil, njegova varnost ni ogrožena. Ker brizgač često sam ne more spoznati ali videti takšne nevarnosti, se mora brez-pogojno in takoj pokoriti zadevnemu opozorilu, ozir. nalogu, ki pride od zunaj — po pomočniku od vodje plezalcev! — in se mora takoj umakniti.

8. Da lahko vsak čas prodira v prostor, zajet od ognja, ne sme nikdar imeti pičlo odmerjene cevi, temveč naj gleda vedno na to, da je še par metrov razloženih cevi odveč, položenih v lepem ovinku.

9. Nobeden brizgač ne sme prodirati v nadaljnji prostor, dokler ni v prejšnjem pogasil vse do zadnje tleče iskre.

10. V zadimljene prostore sme brizgač vstopiti le, če si je obvezal nos in usta z vlažno gobo ali ruto, še boljše, če si je nadel masko, ki ščiti proti dimu.

11. Prostore, ki so polni strupenih plinov, kot ogljikovega dvokisa, ogljikovega monoksida itd., ne sme prestopiti niti z gobo pred ustmi, niti z masko, ker to dvoje — zlasti starejše maske — ne zadrži strupenih plinov in je torej nevarnost zadušenja. V takem primeru je treba gotovih aparatov, ki dovajajo kisik (Dregerjevi aparati), mož pa naj se zavaruje še s posebno vrvjo, ki si jo pripne za pas in na katero pazi par mož.

V splošnem velja pravilo, da hodi v zadimljene prostore kolikor mogoče ob tleh, ker je dim lažji od zraka in se dviga proti stropu.

12. Če se nahaja brizgač na prosto stoječi lestvi ali na strehi, mora biti vedno pripravljen, da paralizira sunek vodnega pritiska. V takih primerih je treba obrate s polno cevjo izvršiti vedno zelo previdno in počasi. Na prosto-stoječih lestvah se sme brizgati le v smeri, kamor je lestva obrnjena, največ 15° na levo ali desno vstran. Če je treba smer za več okreniti, se mora vsa lestev obrniti tja.

13. Pri prodiranju na pogorišču je treba paziti na to, da cev ne pride na še žareče ali vroče kupe podrtin ali tramovja.

14. Brizgač se mora ogibati vsakega direktnega ali indirektnega dotika električnih vodov, sem spada tudi vod za električno cestno železnico. Celo to, da vodni curek zadene v tak električni vod, utegne postati nevarno.

Plezalci in zlasti brizgači, ki bodo uvaževali gornja navodila, bodo svojo nalogo vedno v redu izvršili in bodo mogli stvarno zagovarjati storjeno delo; njim se tudi ne bo zlahka pripetila večja nesreča. Vse drugačno bo delo onih, ki gornjih opozoril ne upoštevajo; pri njih bodo tudi nesreče neizogibne.

Flerin Vinko, Domžale:

Gasilstvo in »Samopomoč«

Nekoliko let preje, kot so se ustanovile razne »Samopomoči« in pomožne blagajne, je takratna Jugoslovanska Gasilska Zveza v Ljubljani osnovala svoj odsek, »Samopomoči«, katerega baje namerava sedanji dbor zajednice ukiniti. Čul sem ali čital v dnevnem časopisju, da je bil na skupščini zajednice odklonjen predlog, po katerem naj bi postala »Samopomoč« obvezna za vse čete na področju Dravske banovine, ter da je vsled tega misliti na likvidacijo tega koristnega odseka.

Mislím, da je še vsakomur dobro v spominu, kako mnogokrat so nastali pri četah, odnosno tedanjih društvih prepiri ravno radi »Samopomoči«, odnosno radi tega, ker so se kakor smo vsi rekli »že zopet« pobirali prispevki za smrtni primer enega izmed naših tovarišev. Vsakdo, ki je iskren, mora priznati da so bili tedanji prispevki, ki so se pobirali za vsak primer posebej, res zelo visoki in so presegali premijo rednih življenjskih zavarovanj pri zavarovalnih družbah. Takrat, kakor se spominjam, smo plačevali za vsak primer 10 Din, kasneje 5, nato pa se je uvedlo pavšalno plačevanje 40 Din na leto, pri čemer je menda ostalo do danes.

V »Gasilcu« smo mnogokrat čitali koliko je bilo od »Samopomoči« izplačanega, kakor tudi imena umrlih tovarišev. Nikdar pa se ne spomnim, da bi čitali poročilo »Samopomoči« o številčnem stanju zavarovanega članstva, dočim se je od strani vodstva »Samopomoči« vedno zatrjevalo, da je članstva premalo. Tako večina, ako ne vsi gasilci, nismo vedeli kako stoje stvari pri »Samopomoči« in to je v veliki meri izpodbijalo vero in zaupanje v »Samopomoč«, da niti ne omenjamo raznih drugih »Samopomoči« in pomožnih blagajn, katere so s svojim poslovanjem škodovalle gasilski »Samopomoči«, kakor tudi zavarovalnim družbam.

Sedaj, ko stojimo pred gotovim dejstvom, da bo odsek »Samopomoči« ukinjen, smemo spregovoriti prav po tovariško. Ali je gasilstvu »Samopomoč« potrebna? Prepričan sem, da bi se mnogo tovarišev izreklo za to, da je potrebna. Gotovo pa je zopet to, da bi jih bilo tudi zelo veliko, ki bi bili proti. Mislím pa, da ni potrebno debatirati o tem ali je ali ni potrebna. Da

ni potrebna bi upravičeno mogli trditi samo tisti, katerih je med gasilci prav malo, namreč ljudje, ki so vsestransko preskrbljeni, dočim mora vsak drugi pritrditi, da je gasilstvu »Samopomoč« najpotrebnejša. Zato, ker je »Samopomoč« gasilstvu potrebna bolj kot komurkoli drugemu, mora gasilstvo samo gledati na to, da se »Samopomoč« ne ukine, nasprotno, da postane obvezna za vse naše edinice.

Kar pa zadeva »Samopomoč«, oziroma njene odnose do članstva, moramo priznati, da »Samopomoč«, kakršna je sedanja, ne more in ne sme pričakovati zaupanja vsega gasilstva. Ta »Samopomoč« je poglavje zase. Svojo nalogo je rešila. Pa bodisi dobro ali slabo. »Samopomoč«, kateri bi postala obvezna za vse edinice, bi morala biti druga, ne ta stara, preživela. Če pomislimo, da je v Sloveniji 30.000 gasilcev, ki bi bili obvezno zavarovani pri »Samopomoči« in če bi posmrtnina kakor sedaj znašala 2000 Din, bi morali biti prispevki razmeroma precej nižji kot pa 40 Din letno. Na podlagi cenikov zavarovalnih družb, katere se pečajo z življenjskim zavarovanjem sem napravil računski primerek, ki bi v nobenem primeru ne mogel odpovedati. Rezultatov tega dela ne mislim objaviti tu, upam pa se vsem in vsakomur trditi, da bi bili prispevki od letnih 40 Din za 45% manjši. »Samopomoč« kot taka, bi se mogla oslanjati na zaupanje vsega članstva in bi tudi res služila svojemu pravemu namenu samopomaganja med gasilstvom.

Za ureditev plačevanja prispevkov bi bilo zelo primerno, ako bi se ti plačevali iz četnih blagajn, ako ne v celoti, pa vsaj za stare člane in za one, ki bi jih iz lastnih sredstev ne mogli plačevati, odnosno deloma za vse članstvo; saj to bi bila tudi edina realna stvar in priznanje vsakemu gasilcu za njegovo plemenito delo. Mnogo je primerov, da umrli tovariš ne pusti svojcem drugega kot stroške pogreba, da ne rečem ravno tudi na one primere, v katerih morajo svojci poravnati celo dolgove umrlega, kar je zlasti mogoče med revnim ljudstvom v sedanji težki dobi. Obveznost zavarovanja pri »Samopomoči« pa bi vsaj najbednejšim olajšala bridkost ob času izgube hranilca in jim priskočila na pomoč z ono vsoto posmrtnine, katero bi porabili za nujne stroške pogreba.

Ne vidim in ne čutim potrebe, da bi še nadalje branil in utemeljeval koristnost in nujno potrebo obveznosti »Samopomoči« za vse izvršujoče članstvo naših edinic, ker mora iz predstoječega biti to vsakomur popolnoma jasno.

Preden pa se uvede obvezno zavarovanje pri »Samopomoči«, se seveda mora izvesti reorganizacija »Samopomoči« same, da se ta prilagodi sedanjemu času, potrebam in zahtevam članstva, ker kakor že rečeno, »Samopomoč« taka kot je sedanja, niti ne more pričakovati še manj pa zahtevati, da bi se jo splošilo in privilegiralo preje, preden ne izvede svoje reorganizacije in znižanja prispevkov na ono stopnjo, da jih bo mogel plačevati vsak.

Da bi pa med članstvom ne nastalo kako neprimerno razburjenje, da sem se lotil zagovarjanja »Samopomoči« morda iz razloga, ker pripadam k temu odseku, si dovoljujem vsakomur pojasniti, da nisem član odseka »Samopomoči« ter da sem bil »Samopomoči« vse preje kot naklonjen, da stvar zagovarjam iz razloga, ker je gasilstvu res in nujno potrebna. Zato torej na delo za veliko in močno »Samopomoč«, ki naj bo vsem jasen in viden spomenik našega medsebojnega zaupanja in samopomagajna.

Začasni predpis za organizacijo in delovanje samaritanskih odsekov pri prostovoljnih gasilskih četah

Uvod.

Čl. 1.

Gasilstvo ni samo dolžno gasiti požarov, temveč pomagati tudi pri elementarnih in drugih nezugodah. Pri vseh teh delih pa je smoter in naloga gasilca pomagati svojemu bližnjemu v sili, kadar je ogroženo njegovo življenje, zdravje ali imetje. Ljubezen do bližnjega in pomoč v sili, je pravi cilj in namen gasilstva, ki ga na ta način stavlja v vrsto najčlovekoljubnejših in najpožrtvovalnejših organizacij.

Pri vsakem požaru in nesreči je prva skrb gasilca rešiti ljudi. Reševati človeka se pravi oprostiti ga iz nevarnega položaja, ki ogroža njegovo zdravje ali celo življenje. Reševalna dela so dvojna: a) tehnična in b) samaritanska.

Tehnično reševanje je n. pr. reševanje ljudi iz gorečega poslopja, iskanje utopljenca, ki ga izvlečemo iz vode, odstraniti ruševine in odkopati ponesrečenca pri potresu, prometnih in drugih nezugodah itd. Tehnična reševalna dela zahtevajo mnogo priprav, orodja in tudi tehničnega znanja.

Samaritanska reševalna dela pa so nuditi že rešenim ljudem prvo pomoč, tolažbo in prevoz težje ponesrečenih na dom, za ziroma v bolnico.

Obe vrsti reševanja sta včasih zvezani druga z drugo, včasih popolnoma ločeni in samostojni, kakor pač nanesejo okoliščine.

Reševanje ljudi iz gorečega poslopja spada izključno med naloge napačno-obrambnega odseka gasilske čete. Nudenje prve pomoči in prevoz ponesrečenecv ter obolelih pa je zopet delo samaritanskega odseka. Vsa ostala reševanja, kot iskanje utopljenecv, odkopavanje ruševin itd., naj pa vzajemno in sporazumno vršita oba odseka.

Prva pomoč je odločilna za nadaljnji potek obolenja: od prve obveze zavisi dobro celjenje rane in od hitrega prevoza v bolnico ali k zdravniku zavisi mnogokrat celo življenje ponesrečenca. Zato morajo biti samaritani dobro izvežbani in strokovno usposobljeni, da morejo vršiti tako težke in odgovorne naloge.

Čl. 2.

Po čl. 16. pravil gasilske službe naj ima vsaka gasilska četa tudi samaritanski odsek, ki se deli na oddelke, roje in polroje. Odseku načeluje pročelnik, ki mora biti četni zdravnik. Če v četi ni zdravnika ali v njegovi odsotnosti, vodi samaritansko delo najstarejši, odnosno najzmožnejši oddelni vodja samaritanskega odseka, pa mora imeti samaritanski izpit.

Čl. 3.

Samaritanski odsek ima dva (ali več) oddelkov. Oddelek se razdeli na dva do štiri roje, roj pa na dva polroja. Polroj sestavljajo do trije člani (ce), roj sestavlja najmanj pet, oddelek pa mora imeti poleg oddelnega vodje vsaj 12 članov (ic). Gasilske čete, ki nimajo vsaj enega popolnega oddelka samaritanskega odseka, ne morejo imeti pročelnika tega odseka. V četah, ki imajo svojega četnega zdravnika, je ta v vsakem primeru pročelnik samaritanskega odseka, če je v četi vsaj en roj samaritanov (-k), t. j. najmanj pet članov (ic).

Čl. 4.

Gasilske čete, ki imajo dovolj članov samaritanskega odseka, osnujejo dva oddelka: prevozni in bolničarski. Ženske članice se po čl. 24. pravil gasilske službe uvrščajo le v bolničarski oddelk. Če pa je v samaritanskem odseku premalo članov (ic) za osnovanje oddelkov, tedaj imajo takšne čete en roj, ki vrši posle prevoznega in en roj, ki vrši posle bolničarskega oddelka. Gasilske čete z manj kot deset člani(cami), osnujejo le en roj, ki ima po en prevozni polroj in en bolničarski polroj. Čete z manj kot pet samaritani (kami) pa imajo samo dva, odnosno en polroj, ki vrši v tem primeru vsa samaritanska opravila.

Naloge in dolžnosti samaritanskega odseka.

Čl. 5.

Prevozni oddelk ali (pol)roj.

Člani prevoznega oddelka, odnosno (pol)roja cdhite obenem s četo na požarišče ali kraj nesreče ter nudijo na licu mesta prvo pomoč ranjenim ali obolelim gasilcem in drugim ljudem, ki se ponesrečijo. Obolele in ponesrečence prenašajo ali prevažajo v najbližjo reševalno postajo, ambulanco ali bolnico, če obstoja za to potreba. Vsa dela opravljajo po navodilih četnega zdravnika, če je ta na kraju nesreče. V primeru, da četa nima svojega zdravnika ali pa, da na kraju nesreče ni navzoč, je dolžnost samaritanov, da prenesejo težje ranjene in obolele k najbližjemu zdravniku, ki odredi potem vse potrebno. V težjih primerih pokličejo na kraj nesreče najbližjega zdravnika.

Čl. 6.

Pri elementarnih, prometnih in drugih nezgodah pomaga prevozni oddelk ali (pol)roj napadalno-obrambnemu odseku tudi pri tehničnih reševalnih delih v kolikor ni zaposlen z nudenjem prve pomoči. V kolikor so pa člani samaritanskega odseka izurjeni in izprašani za posebne panoge reševanja, rešujejo sami. Takšne panoge reševanja bi bile:

- a) reševanje utopljenecv;
- b) reševanje ponesrečencev od električnega toka;
- c) reševanje ponesrečencev izpod ruševin pri potresu, viharju, prometnih in drugih nezgodah;
- d) reševanje zastrupljenih s plini in ponesrečencev pri nezgodah v jamah in rudnikih;
- e) reševanje v primeru sovražnega napada iz zraka v vojnem času in sicer ranjenih, opečenih, zastrupljenih in podsutih in
- f) reševanje v vseh drugih primerih, ki niso zgoraj navedeni. Za vsa ta dela pa morajo biti reševalci še posebno izvežbani in izprašani.

Čl. 7.

Prevoz bolnikov.

Gasilske čete, ki imajo posebne reševalne avtomobile, odnosno vozove, jih lahko uporabljajo tudi za prevoz bolnikov v bolnice. Bolnike z nalezljji-

vimi boleznimi smejo prevažati le v nujnih primerih ali v posebnih vozovih (avtomobilih). Po prevozu morajo pa vozila in opremo (odeje, nosilnice, obleko itd.) strokovnjaško razkužiti.

Gasilski avtomobili in vozovi, ki so namenjeni v reševalne svrhe (prevoz ponesrečencev in bolnikov), ne smejo biti opremljeni z znakom Rdečega križa, pač pa s predpisanim samaritanskim znakom t. j. v rdečem kolobarju zgoraj gasilski emblem (čelada z dvema prekrizanima sekiricama), spodaj pa črka »S« skozi katero gre Eskulapova palica. (Glej sliko!)

V vsakem vozu ali avtomobilu, kjer prevažamo bolnike, mora poleg voznika (šoferja) spremljati bolnika še en samaritan, ki pa mora imeti samaritanski izpit. Med vožnjo sedi ta spremljevalec pri bolniku, kadar pa v vozu ni nobenega bolnika, pa pri vozniku.

Podrobnejše predpise za opremo vozov, za prevažanje bolnikov in pravilnik za prevoz bolnikov itd., naj začasno predpiše uprava čete po navodilih zdravnika in pošlje prepis zajednici.

Čl. 8.

Bolničarski oddelek ali (pol)roj.

Člani (ce) bolničarskega oddelka ali (pol)roja odhite po vzbuni v četno prevezovališče (ambulanco) in čakajo tam ponesrečencev, odnosno poziva, da odhite na kraj nesreče, kjer nudijo prvo pomoč in pomagajo prevoznemu oddelku, odnosno (pol)roju. Če pa četa nima prevezovališča, odhiti tudi bolničarski oddelek ali (pol)roj takoj po vzbuni na kraj nesreče.

Čl. 9.

Četno prevezovališče (ambulanca).

Prevezovališče smejo imeti le one gasilske čete, ki imajo tudi svojega četnega zdravnika. Vsa dela v ambulanci se morajo vršiti izključno pod njegovim nadzorstvom. Opremo, instrumentarij in zdravila za ambulanco nabavlja četna uprava na predlog zdravnika. Poslovnik za delo v ambulanci predpiše četna uprava sporazumno in na predlog četnega zdravnika in pošlje prepis zajednici.

V nobenem primeru ne smejo člani samaritanskih odsekov prekoračiti delokroga nujenja prve pomoči. Nadaljnje zdravljenje, okrevanje in skrb za ponesrečenca, odnosno bolnika je izključno stvar zdravnika.

Čl. 10.

Posebne naloge in dolžnosti samaritank.

Poleg v čl. 8. tega predpisa navedenih dolžnosti in nalog, od katerih vrše samaritanke na kraju nesreče le nudenje prve pomoči, ne pa tehničnega reševanja, imajo samaritanke še posebne naloge in dolžnosti:

- a) da tolažijo ponesrečence in pogorelce;
- b) da vodijo od požarišča ali kraja nesreče obnemogle, zlasti žene, deco in starčke ter jim preskrbijo zasilna zatočišča;
- c) da v vsakem oziru pomagajo ponesrečenim, ranjenim in obnemoglim;
- d) da v primerih večjih nezgod ali požarov v četnem okolišju, kjer ni drugih dobrodelnih in humanitarnih društev, na pobudo četne uprave nabirajo denarna in druga sredstva za ponesrečence in pogorelce;
- e) da v krajih, kjer ni drugih dobrodelnih in humanitarnih društev, ki bi skrbela in pomagala siromakom ter bolnikom, po svojih močeh skrbijo zanje in v ta namen na pobudo četne uprave nabirajo denarna in druga sredstva.

Čl. 11.

Posebna določila in pojasnila.

Za člane (ice) samaritanskih odsekov ali (pol)rojev veljajo v pogledu gasilske discipline iste zakonske določbe in predpisi kot za ostale člane gasilskih čet. Enako veljajo vsi drugi predpisi in zakonske določbe razen onih, kjer je to izrecno navedeno.

Čl. 12.

Obleka in znak.

Samaritani nosijo gasilski kroj s samaritanskim znakom na levem rokavu. Za samaritanke, ki nosijo na kroju enako kot samaritani predpisani znak na levem rokavu veljajo posebni predpisi za kroj (glej predpis o uniformi članov gasilskih organizacij).

Na gasilskem kroju je nošnja znaka Rdečega križa na rokavu prepovedana.

Čl. 13.

Strokovna izobrazba.

Za svoje odgovorno delo se samaritani (ke) strokovno usposablajo na strokovnih predavanjih in tečajih. Prvo pomoč naj nudi le oni samaritan (ka), ki napravi predpisan samaritanski izpit. Član izpraševalne komisije mora biti tudi zdravnik. Samaritanski izpiti položeni pri društvu »Rdeči križ« se priznajo, če pokaže dotični potrdilo o položenem izpitu, kar se tudi zabeleži v matični knjigi in zapisniku izpraševalne komisije pri četi.

Vse izpite naj edinice javijo pravočasno svoji nadrejeni ustanovi, da more event. poslati k izpitu svojega zastopnika.

Čl. 14.

Župne in četne uprave naj prirejajo ponavljalne samaritanske tečaje, združene s praktičnim delom večkrat letno in kot predavatelje naprosijo četne, odnosno druge zdravnike. Gasilske čete, ki pa nimajo svojega četnega zdravnika in za tečaj v bližnji okolici ne morejo dobiti predavatelja-zdravnika, naj kljub temu prirejajo tečaje za svoje člane (ice), na katerih naj čitajo knjigo dr. M. Rusa »Prva pomoč«, odnosno kakšno strokovno knjigo o tem predmetu, ki jo je spisal zdravnik.

Oprema samaritanskih odsekov.

Oprema zavisi od številčnega stanja samaritanov (-k) in pa finančnih zmožnosti gasilske čete. Razlikujemo osebno in pa skupno opremo. V osebno opremo spadajo sanitetne torbice z ročno lekarno, plinske maske in v primeru vojne tudi zaščitne obleke. V skupno opremo pa spadajo nosilnice, vozovi in avtomobili za prevoz ponesrečencev, razni dihalni aparati (polmotor in sl.), reševalne omarice z vso opremo za reševanje ponesrečencev od električnega toka (po sestavi prof. Jellineka), rešilni pasovi, obroči in vrvi za reševanje utopljenecv, aparati za dihanje v zastrupljenih prostorih (Dräger in sl.) in drugi aparati. Manjšim četam zadostuje za prvo silo ročna lekarna in par deščic ali žlebov za prelome kosti ter nosilnica. Čete v goratih predelih uporabljajo s pridom zložljive nosilnice (n. pr. iz dveh gorskih palic in platna), dočim služijo četam v ravnini z dobrimi cestami boljše nosilnice na dveh kolesih. Ta kolesa se dajo odklopiti. Priporočljivi so zlasti za podeželske čete avtomobili, ki služijo za prevoz motorne brizgalne (agregata) in moštva na požarišče, obenem pa se lahko uporabljajo tudi za prevoz ponesrečencev, če se postavi vanje nosilnice.

Čl. 16.

Ročne lekarne.

Navadne ročne lekarne naj v glavnem vsebujejo nastopno:

- 1 steklenico mešanice lanenega olja in apnene vode ali kakšnega drugega sredstva proti opeklinam,
- 1 tubo borvazelina,
- 2 ali več zavitkov sterilnih obvez,
- 1 zavitek sterilne tenčice,
- 1 ali več obvez za opeklino,
- 1 zavitek sterilne vate,
- 1 triogelno ruto,
- 1 steklenico (za 25 gr s steklenim brušenim zamaškom v leseni puščici) jodove tinkture,
- 1 steklenico (25 gr) Hoffmannovih kapljic,
- 1 škarje za rezanje obvez,
- 1 pinceto.

Končne določbe.

Čl. 17.

Vse one gasilske čete, ki imajo lastne rešilne postaje in nazive kot »reševalna četa« in slično, morajo naziv preimenovati in ga prilagoditi zakonskim določbam.

Čl. 18.

Ker do sedaj Vatrogasni Savez kraljevine Jugoslavije še ni izdal podrobnejših navodil za organizacijo in delo samaritanskih odsekov gasilskih čet,

smatra Gasilska zajednica Dravske banovine za potrebno izdati gornji začasni predpis in to v smislu čl. 15. pravil gasilske službe.

Čl. 19.

Gornji predpis je sprejel osrednji odbor Gasilske zajednice Dravske banovine na svoji seji dne 28. marca 1936 ter stopi v veljavo z dnem razglasitve v »Gasilcu«. Ta predpis je obvezen za vse postovoljne gasilske čete na področju Gasilske zajednice Dravske banovine ter ostane v veljavi, dokler ne izide tozadeven predpis Vatrogasnega Saveza kraljevine Jugoslavije.

Dopisi

Gasilska župa srez Litija je priredila dva delna župna tečaja tehničnega značaja za četne častnike in podčastnike. Prvi tečaj je bil v nedeljo, dne 19. aprila t. l. v St. Vidu pri Stični za čete iz sodnega okraja Višnja gora. Tečaja se je udeležilo 14 čet s 64 četnimi funkcionarji.

V nedeljo, dne 26. aprila t. l. je bil takšen tečaj tudi za sodni okraj Litija v Litiji ter se je tega tečaja udeležilo 24 čet s 94 četnimi funkcionarji.

Na obeh tečajih sta predavala gg. zajednični inspektor ing. Franc Dolenc in tajnik Stane Pristovšek. Gospoda predavatelja sta podala res naštudirano in strokovnjaško snov. Radi pomanjkanja časa sta se predavatelja morala omejiti na najvažnejše panoge, zato bi bilo želeli, da se tak tečaj v jeseni, odnosno v prihodnji zimi zopet priredi in naj traja najmanj 2 dni. Novi predpisi zahtevajo veliko večjo izobrazbo v vseh smereh, tako da je izključeno, da bi se vsa velika snov do izpopolnitve gasilske organizacije mogla podati v enem dnevu. Zato bi bilo pač potrebno meseci in mesece.

Udeleženci so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem gg. predavateljev ter jim je dan le prehitro minul.

Prepričan sem, da so udeleženci s tem tečajem mnogo pridobili in da bodo novo znanje s pridom porabili za izobrazbo svojih članov.

F. Z.

Gasilska župa Gornji grad. Na prvi redni seji v letošnjem letu dne 1. marca je gasilska župa po živahni debati sklenila, da organizira po zgledu drugih bratskih žup strokovna in druga predavanja.

Eno takih predavanj je bilo dne 22. marca. Naprosili smo za predavanje gg. zdravnika dr. Raka iz Gornjega grada, banovinskega zdravnika dr. Arha iz Ljubnega in dr. Lesnika iz Mozirja. Gospodje predavatelji so obravnavali temo »Prva pomoč pri nezgodah z ozirom na gasilsko službo v mirni dobi, kakor tudi v primeru vojne«. Da je bilo vsem gasilskim četam ustreženo, so se predavanja vršila istočasno na treh različnih mestih: v Smartnem ob Dreti, na Ljubnem ob Savinji in v Mozirju. Za samaritanske odseke je bila udeležba obvezna. V lepem in pohvalnem številu so se gasilci udeležili teh predavanj. Skupno je poslušalo predavanja 181 gasilcev in 10 gasilk.

V Mozirju se je pripetil kakor nalašč nesrečen slučaj, da se je med predavanjem nek tovariš onesvestil. Spretno je dr. Lesnika pomiril navzoče gasilce in nazorno razložil pozornim poslušalcem, kako je treba postopati v takih primerih ter povsem mirno zopet zbudil nesrečnega tovariša.

Na tem mestu naj se zahvalimo vsem gg. predavateljem, ki so se na našo prošnjo rade volje odzvali in nam prišli predavat, za nazorne in poučne besede. Hvala pa tudi vsem tovarišem gasilcem, ki so se udeležili predavanj in pozorno sledili izvajanjem gospodov predavateljev.

Izreden primer tovariške vzajemnosti. Prostovoljna gasilska četa v Rušah bo na Vidov dan, to je 28. junija 1936 na slovesen način blagoslovila in razvila svoj novi gasilski prapor. V ta namen je priredila nabiralno akcijo najprej v najožjem krogu — med članstvom — ter nabrala čedno vsoto Din 2200.—. Vsi člani so se odzvali akciji četne uprave ter nabavili nekateri zlate po Din 100.—, nekateri pa srebrne spominske žeblje po Din 50.—. Najbolj se je odlikoval gasilec Jurij Handl, četni orodjar, ki je

daroval četi v ta namen kar Din 200—, za kar ga je imenovala četna uprava na častno mesto praporščaka. Ker se je uvedla nabiralna akcija tudi med ostalim občinstvom, je četna uprava sklenila razen v spominsko tabelo v četni kroniki tudi od časa do časa v časopisu poročati imena darovalcev in zneske darovanih vsot. Tovarišu Handlu najlepša hvala, drugim pa — posnemajte! F. E.

Blagoslovitev in razvite gasilskega prapora v Rušah. Na Vidov dan, to je 28. junija 1936 bo agilna gasilska četa v Rušah blagoslovila in razvila svoj prapor, svoj novi simbol četnega udejstvovanja.

Kdo ne pozna Ruš, starodavnih in slavnih Ruš? Če jo mahneš peš, z vlakom ali s kakšnim drugim prometnim sredstvom iz Maribora po Dravski dolini mimo znanih pekarskih goric skozi prijazni Limbuš in Laznico, se ti odpre za vasjo Bistrica lepa, precej ozka dolinica z lepim, zelenim poljem, posejanim s prijaznimi hiščami, skritimi med košatim sadnim drevjem. Nekako po sredi se vije skozi zelene dobave mirna Drava, ki jo je upregla v svoj jarem moderna tehnika, da goni velikanske generatorje, ki preskrbujejo pretežni del Slovenije in še del Hrvatske z električno energijo. Tam, kjer je to polje najbolj široko, je stisnjena nekako pod zaščito zelenega Pohorja prijazna vasica Ruše, skrita v gostem sadnem drevju, le starodavna romarska cerkev z visokim masivnim zvonikom je vidna že od daleč. Na severni strani koroške železniške proge pa se košato šopiri skupina tovarniških stavb, to je pa tovarna za karbid, apneni dušik in drugo.

Zgodovina Ruš je mnogim že znana. Sega celo v rimsko dobo, saj je tu stalo neko rimsko svetišče boga Mitra in se je imenoval kraj Mytreum. To svetišče je bilo uničeno najbrž za preseljevanja narodov. Šele z razširjenjem krščanske vere je kraj zopet oživel, ko so kristjani postavili na trati (na ruši, izsekanem gozdu, odtod ime Ruše) lično kapelico. Legenda pripoveduje, da je sezidal sedanjo cerkev leta 1004. plemenitaš Vajsek po zaobljubi k Mariji, da mu je blagoslovila zakon z otroki. Baje je bil njegov prvo-rojenec prvi župnik nove cerkve. Ze zaradi legendarnega postanka, pa tudi poznejših mnogih uslišanih prošenj, je postala cerkev zelo obiskana romarska božja pot.

Znamenitost zase je ta cerkev Ruške Matere božje; zidana je v gotskem slogu s tremi ladjami in z velikanskim kamenitim obokom, ki je bogato prevlečen s krasnimi ornamentami iz 17. stoletja in slikami, ki simbolično predstavljajo življenje Marijino. Notranjost cerkve je do danes ohranila svojo začetno obliko in starinsko obeležje.

Staroznane so tudi nekdanje ruške latinske šole, predhodnice sedanje mariborske gimnazije, ki so bile v prostorih sedanjega župnišča, kjer so se šolali med drugimi tudi sinovi kronanih glav. Znane so tudi pasijonske igre na prostem ob priliki romarskih shodov, ki so jih igrali že takrat v slovenskem jeziku.

Ruše so znane tudi kot središče predvojne narodne zavednosti, za kar gre v prvi vrsti hvala ruški zavedni inteligenci. Imena, kakor Gorišek, Lesjak, Stani, Lasbacher, Glaser in drugi zaslužijo zlatih črk ne samo v zgodovini Ruš, ampak tudi v zgodovini Slovencev. Ker je takratni val ponemčevanja zastoj butal v skalo zavednih Ruš, odkoder se je širila narodna zavednost vzdolž vse severne meje, je hotelo iznajdljivo nemško tiranstvo udariti Ruše in njihovo zavednost z nemškim kapitalom, ki je sezidal v Rušah velikansko tvornico; s tem, to je z nemškim uradničtvom in delavstvom, je hotelo zadati ruški zavednosti smrtni udarec, češ, z nemško večino bomo pridobili občinsko upravo, šolo, cerkev in vsa društva. Toda računali so brez krčmarja! Zmaga Slovanov nad Germani v svetovni vojni je spremenila nameravano akcijo nemštva iz udarca v blagoslov, kajti ta tovarna zaposluje stotine Rušanov, ki bi morali sicer v tujino za kruhom.

Ruško gasilstvo je bilo ustanovljeno leta 1890. Ustanovitelji so bili takratni župan Kodrič, učitelj Lasbacher, trgovec Jakob in drugi. Nabavili so takoj brizgalno od tvrde Samasa v Ljubljani, ki še danes brezhibno deluje, čeprav ima moderno tekmovalko — motorno brizgalno. Največ zaslug za ruško gasilstvo ima brez dvoma blagopokojni tovariš Miha Šernc, ki je reorganiziral društvo, nabavil razno orodje, lestve, cevi, brizgalne, kroje, čelade. Bil je z dušo in telesom gasilec.

Danes je četa razmeroma dobro situirana, le žal, da radi gospodarske krize ne more delovati tako, kakor bi hoteli in želeli njeni člani. Vkljub tej krizi si je nabavila društveni prapor, ki bo na slovesen način blagoslovljen na Vidov dan. Čisti donos prireditve je namenjen fondu za zgradbo novega gasilskega doma, ki bi naj bil izročen namenu ob 50letnici četnega obstoja leta 1940.

Apeliramo na vse čete, župe in zajednico, da podprejo akcijo gasilske čete v Rušah, da bo ta severna postojanka našega gasilstva kos težavni nalogi ter da nabavi vsaka četa, župa in zajednica vsaj po en spominski žebelj v drog prapora. Naj bo na ta blagoslovitev in razvite četnega prapora v Rušah prava manifestacija jugoslovanskega gasilstva ob severni meji, naj odmeva tudi tja preko, da smo jugoslovanski gasilci vedno na mestu in ne pozabljamo svojih tovarišev na mejah lepe naše domovine.

Ker bo v četno kroniko zabeležena posebna rubrika »spominska tabela darovalcev spominskih žebeljev«, je umestno, da vsaka četa, ki je te nabavila, odpošlje k slavnosti

deputacijo, ki bo potrdila v kroniko s svojim podpisom in četrnim žigom akt zabijanja žeblice. Tako bodo tudi poznejši rodovi čitali o slogi in bratski pomoči med posameznimi četami današnjega gasilstva.

Torej na svidenje na Vidov dan v Rušah!

Maribor vas vabi. V soboto 1. in v nedeljo 2. avgusta t. l. proslavi prostovoljna gasilska četa v Mariboru 65letnico svojega obstoja. S proslavo so zvezane razen velike gasilske vaje in razstave, ki bodo pokazale razvoj gasilstva v severnem delu Slovenije, najmoderneje gasilske priprave in orodje, ki ga bodo razstavile razne tu- in inozemske tvrdke in pa razstava vseh potrebščin in naprav za obrambo civilnega prebivalstva proti napadom iz zraka. Dne 2. avgusta bo odprt tudi Mariborski teden s svojimi različnimi razstavami in atrakcijami. Upamo, da bo ministrstvo dovolilo četrtinsko vožnjo po železnici za vse gasilce, da bo gotovo vredno priti v Maribor na proslavo.

Razposlali bomo pole vsem četam, prosimo vas le, da si soboto 1. in nedeljo 2. avgusta rezervirate za obisk Maribora.

UČITELJSKA TISKARNA reg. zadr. z o. zav. **LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6**

tiska vse za Vas, i. s.: društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, posetnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

KNJIGARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6
MARIBOR, PALAČA BAN. HRANILNICE

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjižnice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima tudi zalogo drugih slovenskih, francoskih, angleških in nemških knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

Gasilske čete, pozor!

Preden si nabavite potrebne cevi, Vas vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo

normalnih gasilskih cevi

najfinejše kakovosti, izdelke slovite češke tovarne H. Klinger, za katero imam samoprodajo za vso Slovenijo

Ivan N. Adamič

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 31

MARIBOR, Vetrinjska 20 CELJE, Kralja Petra 33

Velika zaloga: Gumiranih cevi vseh vrst, gum. spiralnih sesalnih cevi. Normalne spojke iz la. medenine itd.

Najnižje cene!

Zahtevajte cenik!

Samoprodaja gasilskih cevi!

Konrad Rosenbauer & drug

**tovarna gasil-
skega orodja**

C e l j e

priporoča prvovrstne najmodernejše
motorne brizgalne
od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode
na minuto in 30 atmosfer, prenosne
dvo- in štirikolesne.

Avtomobilske brizgalne
vseh vrst.

Avtomobile s tanki
za škropljenje cest in gašenje ognja.

Avtomobile in vozove za moštvo.

Kletne sesaljke.

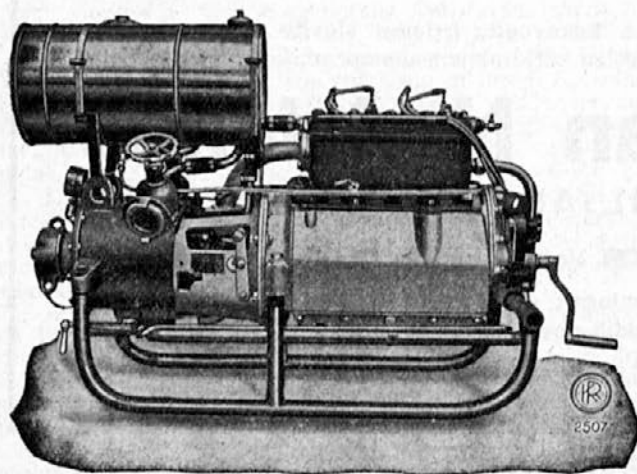
Posebne sesaljke,
ki dvigajo vodo iz globine.

Cevi konopljene
običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

Lestve
vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

Plinske maske.

Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice.
Vsa izdelava najnovejšega sistema.
Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpolago.
Cene solidne.

Dvocilindrska
motorna brizgalnica,
model 1929, 18/20 HP.,
pritisk do 16 atmosfer.
Hladilnik novega siste-
ma, ogrevanje črpalke
s toplo čisto vodo.